

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНІ Й МИСТЕЦЬКО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАХОДИ

МУЗИКА І ХРИСТИЯНСЬКІ ЦІННОСТІ

(Міжнародна науково-практична конференція,
Полтава, 16-17 квітня 2015 року)

16-17 квітня 2015 року в Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Музика і християнські цінності». Організатори форуму – кафедра музики (завідувач – професор Г. С. Левченко) та кафедра всесвітньої історії та методики викладання історії (завідувач кафедри – професор Б. В. Год, відповідальна від кафедри за організацію конференції – професор І. В. Цебрій), співорганізатори – відділ охорони культурної спадщини та культурної політики управління культури Полтавської облдержадміністрації (начальник відділу В. В. Вождаєнко); Полтавське музичне училище імені М. В. Лисенка (директор – заслужений працівник культури України М. М. Демченко).

Мета конференції – обговорити проблеми історії, розвитку, збереження, популяризації світової та вітчизняної духовної музики, етичні аспекти композиторської творчості та педагогічної діяльності в контексті християнських цінностей; узагальнити педагогічний досвід реалізації виховного потенціалу духовної музики в закладах культури та освіти; продемонструвати найкращі духовно-мистецькі надбання Полтавщини.

Робота конференції відбувалася за такими *напрямами*: історія розвитку духовної музики; християнські цінності у спадщині зарубіжних і вітчизняних митців і педагогів; етика композиторської та педагогічної творчості; роль мистецтва в духовно-моральному розвитку особистості; психолого-педагогічні засади мистецької освіти.

У конференції взяли участь понад 250 відомих і молодих учених, аспірантів, викладачів, учителів і студентів. Так,

надійшли доповіді з Білоруської державної академії музики (м. Мінськ, Білорусія), Белгородського державного інституту мистецтв і культури (Росія), дошкільного закладу Відділу шкільної освіти (м. Дубай, ОАЕ), Люблінського університету в Стальовій Волі та в Ріках (Польща); Монреальського університету (Канада), Тель-Авівської консерваторії імені С. Рубіна (Ізраїль), університету Вітаутаса Великого та Інституту історії Литви (м. Каунас); університету імені Яна Кохановського (філія в м. Петрков-Трибунальський, Польща); а також із різних міст України (Бердянськ, Дрогобич, Запоріжжя, Івано-Франківськ, Київ, Кіровоград, Львів, Миколаїв, Мукачево, Полтава, Суми, Тернопіль, Умань, Харків, Херсон, Хмельницький, Чернівці, Ялта та ін.).

Пленарне засідання відкрив перший проректор університету, доктор історичних наук, професор Р. А. Сітарчук. Учасників конференції привітала начальник відділу охорони культурної спадщини та культурної політики управління культури Полтавської обласної державної адміністрації В. В. Вождаєнко.

Доктор педагогічних наук, професор кафедри музики Полтавського педагогічного університету Н. В. Сулаєва систематизувала, узагальнила та презентувала слухачам провідні ідеї доповідей відомих митців і учених зарубіжжя (М. Браславська-Хук, Ю. Барська, Біргіт А. Ертл, А. Вільчківська, Т. Карачарова, С. Лісогор, Е. Олейнікова, О. Хмельницька, Г. Юнь та ін.) і України (І. Д. Бех, Г. П. Васянович, С. С. Горбенко, Л. А. Гнатюк, Т. В. Гусарчук, В. С. Калабська, Л. А. Кондрацька, С. В. Коновець, Л. Б. Кулікова, Н. Є. Миропольська, Н. Г. Ничкало, В. Ф. Орлов, В. І. Рашковська, Т. А. Смирнова, Т. П. Усатенко, Г. Г. Філіпчук та ін.).

Присутні обговорили ґрунтовні доповіді доктора педагогічних наук, професора Б. В. Года; ініціатора та натхненника конференції доктора педагогічних наук, професора І. В. Цебрій; кандидата педагогічних наук, старшого наукового співробітника Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України С. О. Соломахи, а також Н. М. Ващенко, М. О. Лебединської, О. О. Лобач, В. Г. Мирошніченка, Я. В. Михайлюка, Г. М. Полянської, Е. В. Філатової, О. В. Чепіль та ін.

Ми не зупиняємося на детальному аналізі змісту виступів, бо матеріали конференції оприлюднено в декількох випусках фахових збірників наукових праць «Етика і естетика педагогічної дії», з якими можна ознайомитись на офіційних сайтах Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (режим доступу: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/49>) та Інституту педагогічної освіти та освіти дорослих НАПН України (<http://ipood.com.ua/>).

Практичну частину пленарного засідання відкрив головний спеціаліст відділу охорони культурної спадщини та культурної політики управління культури Я. М. Малько. Прозвучали твори А. Веделя, Григорія Великого, Л. Коена, П. Старкова, К. Стеценка, П. Чайковського, Д. Шостаковича, Я. Яценевича у виконанні студентських мистецьких колективів: камерного оркестру Полтавського музичного училища імені М. В. Лисенка (художній керівник – В. М. Годунов, солісти – А. Підгорна, студентка музичного училища, клас викладача Е. В. Трусової; О. Романенко – викладач музичного училища); народного самодіяльного камерного ансамблю «Тисяча років музики» (художній керівник – доктор педагогічних наук, професор І. В. Цебрій);

народного самодіяльного камерного хору імені П. Т. Лиманського психолого-педагогічного факультету (художній керівник – старший викладач кафедри музики С. М. Жмайло). Практичну частину завершив народний артист України, завідувач кафедри хореографії педагогічного університету Г. Ю. Юрченко.

Учасники конференції дійшли таких висновків:

1) зважаючи на виняткову роль мистецтва в духовно-моральному вихованні та розвитку особистості в умовах трансформації традиційної парадигми культури здійснювати аксіологічний підхід до вирішення проблем збереження, розвитку, популяризації світової та вітчизняної духовної музики (ширше – мистецтва) через об'єднання зусиль державних установ, навчальних закладів освіти і культури, світських і релігійних громадських організацій, засобів масової інформації, ефективність спільної діяльності яких підтверджена часом;

2) сприяти відродженню та впровадженню в практику виховання молодого покоління досвіду духовно-моральної та просвітницької діяльності світських і релігійних закладів освіти та культури, які б відповідали християнським цінностям як невід'ємній складовій української аксіосфери;

3) популяризувати вітчизняну духовну спадщину в процесі професійної підготовки майбутніх учителів через

- збагачення змістового компоненту педагогічної освіти експериментально апробованими елективними спецкурсами, («Православна педагогіка», «Духовна музика», «Духовне мистецтво», «Християнська етика в українській культурі», «Естетика православного сакрального-літургійного комплексу»);

- вивчення проблем духовного мистецтва та виховання особистості на засадах християнської антропології та аксіології в рамках студентських (курсівих, дипломних і магістерських) і учнівських (Мала академія наук) досліджень;

- розробку інноваційних позааудиторних форм збереження духовного мистецтва, де майбутні вчителі набуватимуть практики духовно-культурної просвітницької діяльності;

- включення до репертуару студентських мистецьких колективів найкращих зразків духовної музики, що сприятиме їх

участі у відповідних міжнародних, всеукраїнських і регіональних конкурсах і фестивалях;

- участь студентів у відродженні забутих і створенні нових духовно-культурних традицій регіону, міста, вищого навчального закладу з метою профілактики чужих для нашої культури форм інфернального спрямування.

4) клопотатися про відкриття в Полтаві науково-дослідницького та методичного центру О. С. Оголевця (1894–1967) – відомого музикознавця, автора праць «Основи гармонічної мови» (1941), «Вступ у сучасне музичне мислення» (1946), «Структура тональної системи» (1947), «Слово і музика у вокально-драматичних жанрах» (1960), «Специфіка виразних засобів музики» (1969), а також знищених музично-теоретичних досліджень, відновелних доктором мистецтвознавства, професором О. С. Цалай-Якименко. Концепція О. С. Оголевця може послуговуватися для розробки інноваційних технологій професійної, спеціальної та загальної музичної освіти молодого покоління.

Олена Лобач